

Hermetiska Studier

Alpha et Omega Tempel Nr.9
av Gryende Morgonrodnaden

Golden Dawn och kristendom

Frater S.:R.:

Föreläsning Nr. 2

Golden Dawn och kristendom

Det har blivit populärt sedan den ockulta renässansen på 60-talet att försöka ignorera eller åtminstone tona ner det kristna inslaget i Golden Dawn-traditionen. Detta kan förklaras av att många i den moderna ockulta vågen under 60- och 70-talen var inspirerade av verk skrivna av Aleister Crowley och Israel Regardie, båda forna medlemmar och Adepter i Hermetic Order of the Golden Dawn. Man kan lugnt säga att vår tidiga syn på Golden Dawn var färgad av dessa båda herrar, Crowley genom hans svit *The Equinox* (det periodiska organet för A.:A.:) och Regardie bl.a. genom böcker som *A Garden of Pomegranates*, *The Tree of Life* och *The Golden Dawn*. Många av dessa verk var förstuds påverkade av Crowleys lära "Magick" och hans religion "Thelema".

Aleister Crowleys syn på magi och de hermetiska konsterna utgick från en i huvudsak hednisk synvinkel, företrädesvis fornegyptisk, och var på många punkter direkt anti-kristligt. Den som läser hans böcker ser de många referenserna till "vilddjuret", "666", etc. Jag har inga ambitioner här att göra en utläggning av Crowleys böjelser (det är för andra mer insatta i ämnet att göra), men kort och gott kan man säga att den unge Aleister var mycket märkt av sina fundamentala kristna föräldrar och en hel del av hans senare ockulta intresse kan reduceras till en enda lång revolt mot sin uppväxt och internaliserade föräldrabilder.

Israel Regardie var under några få år Aleister Crowleys personlige sekreterare, invigd i A.:A.: (*Argentum Astrum*) och O.T.O. (*Ordo Templi Orientis*), de två ordenssällskap som leddes av Aleister Crowley. Regardie var sålunda kanske märkt och påverkad av Crowley när han tog sig an Golden Dawn-traditionen, även om han förhöll sig betydligt mera sansat till kristendomen och undvek de tydliga Thelemiska inslagen. Men någon större vän av kristendomen var Regardie inte; åtminstone var han tämligen ointresserad av att analysera de esoteriskt kristna aspekterna av Golden Dawn.

När den nya generationen av blivande amerikanska Golden Dawn-Adepter såg sin gryning under 70-talet organiserade de sig i många fall inledningsvis inom O.T.O.:s hägn, eftersom detta var en av de få operativa ockulta ordenssällskapet som då var verksamt. När sedan G.:D.:återuppstog under början av 80-talet lämnade de mera Golden Dawn-trogna medlemmarna O.T.O. och sögs upp i de olika nyskapta Templen.

Detta oaktat tog de dock ofta med sig sin negativa syn på kristendomen även om de inte var uttalade Thelemiter. För många av dem var Golden Dawn ett alternativ till kristendomen, och för några ansågs den vara kristendomens motsats. En mera allmän bild av Golden Dawn idag, färgad av detta amerikanska anslag, är att Golden Dawn är en helt neutral tradition varpå man kan applicera i princip vilken religion som helst. Detta har återigen Crowley som tidig upphovsman, som i sin *Liber 777* sökte att korrespondera diverse grekiska, romerska, nordiska och hiduiska gudar vid sidan av buddistiska och taoistiska föreställningar. Även om det förvisso finns prennialistiska inslag i Golden Dawn har den moderna synen på Golden Dawn och religion dock inget alls att göra med det klassiska Golden Dawn, något jag kommer att utveckla en aning i det följande. Men redan nu vill jag göra gällande detta följande påstående:

Golden Dawn-traditionen utgör en förnäm representant för en *esoterisk kristendom*.

Låt mig förklara varför. Den Hermetiska Qabalah som praktiseras i Golden Dawn är en direkt utveckling av den Kristna Kabbalah som uppkom i Italien under 1500-talet och renässansen. Ännu idag kallas den Hermetiska Qabalah för den *Kristna* Qabalah, vilket anses vara varandras synonymer. Den Hermetiska Qabalah kan även kallas den Rosenkorsiska Qabalah. Rosenkorstraditionen är en form av Kristen Esoterik och att Golden Dawn utgör en kontinuitet av denna tradition kan ses tydligt i denna illustration av Stora Sigillet i *Ordo Rosae Rubrae et Aureae Crucis* eller R.R. et A.C. (Golden Dawns Inre och Rosenkorsiska Orden):

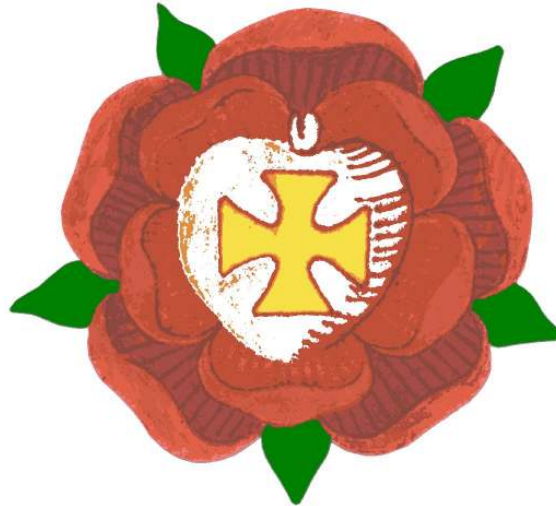

Här skall läsaren observera att de stora röda bokstäverna "R" och "C" i det Stora Sigillet är begynnelsebokstäverna i orden *Rosae Crucis*, allt i enlighet med det Rosenkorsiska manifestet *Fama Fraternitatis* från 1614 såsom utgörandes beteckningen för Rosenkors-Orden.

Läser man *Fama Fraternitatis* kommer man att hitta många referenser till att R+C Bröderna ansåg sig vara kristna. Grundarna av orden beskrevs enligt denna text såsom kristna munkar. Men även i en senare Rosenkorsisk myt, den om Ormus som omhulldes under 1700- och 1800-talet, ges tydliga referenser till fusionen mellan Hermetismen och Kristendomen. Kortfattat säger myten att den hermetiskt skolade serapiske prästen i Alexandria, Ormus, och hans sex närmaste följeslagare omvändes till kristendomen år 46 e.v.t. av evangelisten Markus. Ur denna sammanslagning av hednisk hermetism och kristen monoteism föddes sålunda den Rosenkorsiska traditionen.

En annan tidigt vedertagen symbol för Rosenkorsbröderna är nästan identisk med den kristne reformatorn Martin Luthers symbol, vilket är en fembladig ros var däri finns ett hjärta smyckat med ett kors. Denna utgör även symbolen för den Lutheranska eller Protestantiska Kyrkan, och hänförs till då såsom "Lutherrosen". Denna symboliska överensstämmelse mellan kristendomen och Rosenkorstraditionen betonar det faktum att

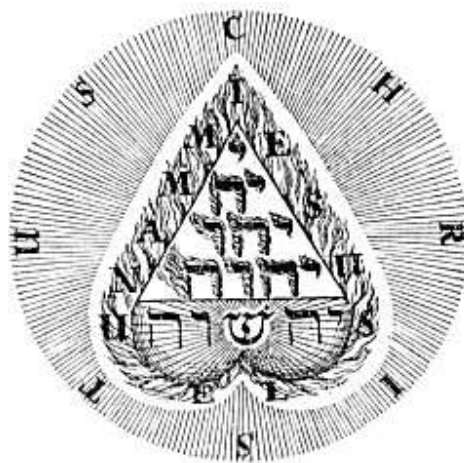
den senare är en esoterisk form av kristendom. Även denna rosenkorssymbol används av R.R. et A.C. och placeras av denna i samband med det Stora Sigillet:

Ett tydligt exempel på Rosenkorstraditionens samband med kristendom finns hos det franska alkemistiska ordenssällskapet F.A.R+C. (*Freres Aines de la Rose Croix*), "Rosenkorsets Äldre Bröder", som uttolkade de kristna Evangelierna utifrån en strikt alkemistisk synvinkel. Bl.a. ansåg man Jesu liv symbolisera de olika stadierna i Det Stora Verket, framställandet av *De Vises Sten*. F.A.R+C., som hade sin senaste aktiva fas på 60- och 70-talen, härledde sitt ursprung ur den gamla kristna Tempelherreorden och 1400-talets Skottland, något som även myten om Ormus återkopplar till, vari det naturligtvis inte finns något rent historiskt belägg. Men inom esoteriken bär myterna, även de mer romantiska redogörelserna för Rosenkorstraditionens härkomst, fram en sanning i sin egen rätt, på sitt eget plan.

Rent akademiskt historiskt kan man idag härleda sammanslagningen av kristendomen och Kabbalah under renässansen, i kölvattnet på en ny generation studenter av den antika visdomen, såsom ny-platonismen och den hellenistiska Hermetismen. Det var därför mycket lätt för dessa studenter att "kristna" den judiska Kabbalan eftersom kristendomen har uppenbara judiska rötter. Dessutom verkar Kabbalah snarare bekräfta än vederlägga den kristna läran och det var därför som den plockades upp av dessa kristna esoteriker på 1500-talet, eftersom de uppenbarligen tydligt såg parallellerna.

Inom Golden Dawn (den Hermetiska Qabalah) lägger man fortfarande idag stor vikt på det mellersta Sefirat *Tifareth* och i Pentagrammaton (vilket även de tidiga Kristna Kabbalisterna gjorde). Man anser Tifareth vara en representant för Sonen och Kristus; man måste gå vägen genom Tifareth/Kristus för att komma till Fadern (Kether). Pentagrammaton är Tetragrammaton med den hebreiska bokstaven SHIN placerat i mitten, vilket ger det hemliga uttalet för YHVH genom att ovandlas till YHShVH; Jeheshuah, Joshuah, Jesus (se följande illustration). Det står alltså som tydligt att Golden Dawns Qabalah är kristet, eller esoteriskt kristet, till sin natur.

Läsaren måste vid det här laget ha lagt märke till att jag använder två olika stavningarna eller transkriptioner av det hebreiska ordet QBLH; Kabbalah respektive Qabalah. Dessa två används inom Golden Dawn-traditionen för att göra skillnad på den ortodoxa *Kabbalah* som praktiseras inom judendomen och den Hermetiska eller Kristna *Qabalah* som används inom den Rosenkorsiska traditionen, Golden Dawn.

Men även inom den traditionella judiska Kabbalah kan man hitta många grekiska, ny-platoniska och gnostiska influenser, samma influenser som har legat till grund för kristendomen i sig. Detta gör att Qabalah harmonierar väl med kristendomen. Gnosticismen var ju en kristen inriktning under de första 300 åren som även tog intryck från grekiska mysterietraditioner. Men redan efter Paulus (som ju var född i den judiska diasporan i Grekland) så fick den ursprungliga judiska Kristendomen en större grekisk prägel och evangelierna skrevs t.o.m. på grekiska.

Med detta fördes även vissa hedniska element in i kristendomen; föreställningar om hypostaser (Treenigheten) och föreställningen om två motstridiga gudomliga krafter, Gud och Satan, Himmel och Helvete, etc. Från att från början inom judendomen ha varit en av "Guds Söner", dvs. en Ängel, gjordes Satan (åklagaren) till Lucifer, den fallne Ängeln som revolterade och utmanade Gud. Detta bär tydliga Zoroastriska drag, varur Gnosticismen har härstammat.

Treenighetstanken är speciellt tilltalande eftersom den ger kristendomen en sådan där lagom hednisk känsla, vilket är en fördel i mina ögon. I den hetska polemiken för och emot treenighetensläran innan kyrkomötet i Nicea så anförde motståndarna just att Valentinus (den gnostiske kyrkofadern) ursprungligen hade skapat denna idé, inspirerad av Platonismen och Hermetismen; *ergo* hednisk. Kristendomens tillbedjan av helgon och änglar angränsar mycket gammal hednisk folketro. En del helgon har ju tagit platsen istället för gamla hedniska gudar i folktron. Kyrkor är systematiskt byggda på gamla hedniska kultplatser, etc.

Allt detta talar för Kristendomen som i grunden en mysteriereligion med anor i grekiska och egyptiska mysteriekulturer, att kristendomen i sina ursprungliga former mer liknade de romerska Mithras- och Dionyseus-kulterna, och att detta utgör ett bevis på att den till sin essens är mer vidsynt i detta avseende jämfört med judendomen och islam. Vidsynt i den bemärkelsen att den förstår den vanliga människans psykologiska behov av gudadyrkan och magi (mirakel). Det är betydligt lättare att dyrka en konkret Gud (dvs.

Jesus Kristus) jämfört med en abstrakt Gud man inte ens får uttala namnet på (i judarnas fall) eller avbilda (islam).

Det intressanta med Treenighetstanken och idén om hypotaser är att det, enligt mig, är väldigt lätt att applicera på den Heliga Qabalah och att det faktiskt bekräftar dess idéer. Jag skulle alltså gå så långt som att hävda kristendomen såsom i sig självt esoteriskt, eller att den åtminstone har tydliga esoteriska rötter. Det är dessa rötter som Golden Dawn (inom den Rosenkorsiska traditionssfären) har satt sig att utforska.

Jesus använde liknelser för de oinvidga eftersom de varken hade öron att höra med eller ögon att se med. För sina lärjungar talade han i klarspråk. Det finns fler källor till kristi leverne och lära än de kanoniska skrifterna vilket den esoteriske kristne refererar till. Den främsta av dessa apokryfiska texter är Thomas-evangeliet. Det är inte konstigt att en del "katekes" kristna (en benämning som jag gärna använder på traditionellt bibeltrogna kristna) reagerar med starka negativa känslor inför vad som står i Thomas-evangeliet. Det är i grunden en tämligen revolutionerande lära som uppmanar sina lärjungar att själva söka efter Gud utan att vara bundna vid några auktoriteter. Därför är det inte konstigt att den katolska kyrkan har gjort sitt yttersta att ignorera den.

Det kanske kan vara svårt att förstå de esoteriska principerna som genomsyrade Jesu leverne om man enbart läser de kanoniska evangelierna. Men i ljuset av de apokryfiska berättelserna så faller de kanoniska texterna i ett bättre ljus. Det finns mycket (även esoterisk) visdom att vaska fram ur de fyra evangelierna. I synnerhet Johannes-evangeliet (som vördas av frimurarna framför de andra) har en, enligt mig, esoterisk innebörd. Öppningskapitlet får mig fortfarande att tappa andan: "I begynnelsen var Ordet..." Därefter i betydelse har vi Johannes Uppenbarelse vilket är fylld med kristen esoterisk symbolik, vilket har tillerkänts av Golden Dawn till fullo i dess symbolik.

Många kristna reagerar starkt inför det ockulta och dess betoning på astrologi, magi, numerologi, orakel, etc. De anser allt detta vara hädiskt och framför allt hedniskt. Det vanliga argumentet från "katekes" kristna är att astrologi är hedniskt. Astrologin har förvisso hedniska rötter, men det har även kristendomen. Vad hade kristendomen idag varit utan de Osirianska, Dionysiska och Mithraeiska mysterierna? Inom Golden Dawn (eller Gryende Morgonrodnaden) bejakar vi de hedniska elementen inom Kristendomen. Vidare ser vi en tydlig egyptisk härkomst till den kristne människosonen i Osiris. Sålunda ser man inom Golden Dawn på Kristus och Osiris som synonymer; samma kraft och princip som har tillbetts under olika tidsåldrar och i skilda kulturer.

Numerologi kan definieras såsom siffermystik, vilket även finns inom traditionell "katekes" kristendom; den kristna kyrkan är fylld med tal-referenser. Kabbalah (eller Qabalah) är lika mycket en esoterisk som ockult mysterietradition. Den baserar sig på en esoterisk urtolkning av Pentateuch (Torah) och är intimt förankrad med den judiska religionen. Kristendomen har förutom sina egyptiska och grekiska rötter självklart även judiska rötter, och därför fungerar det fint att applicera gamla mystiska tolkningar av Bibeln även på kristendomen. Dessa esoteriska tolkningar av Bibeln utgör också ett intresseområde för flertalet Adepter inom Golden Dawn.

Kristendomen uppkom sålunda (om man skall tro evangelierna) i Palestina och Jesus var jude. Den riktade sig ursprungligen till judar och tillät ej icke-judar ("hedningar") att vara med. Efter Paulus reformation tog den en ny och en mer hellenistisk inriktning. Att använda Qabalah för att uttolka Kristus lära är därför naturligt eftersom han själv utgår från Toran. Alltså är Kristendomen inte så avlägsen judendomen

eftersom den delar på samma myter. Myter är viktiga inom den kristna esoteriken, på samma sätt som myter var viktiga för de tidiga kristna gnostikerna.

Qabalah skapades som ett verktyg för att kunna uttolka Bibeln. Qabalah säger att Torah skrevs ner för att dölja en underliggande esoterisk/qabalistisk visdom. Qabalah ger verktygen för att kunna uttolka denna. Allt inom Qabalah handlar sålunda inte om Sefiroth eller de fyra världarna. Det mesta (exempelvis Sefer Zorah) handlar om att uttolka olika bibliska passage. Det handlar även om Gematria, Temurah, etc. (numerologi) och att använda dessa metoder att uttolka dolda innebörder i Torah. Alltså cirkulerar mycket inom Qabalah kring TORAH, de fem moseböckerna. Alltså en esoterisk Bibeltolkning. Så Qabalah har en tydlig förankring till Bibeln. Samtidigt associeras Qabalah, den "praktiska" Qabalah, med Ceremoniell Magi. Detta är en skenbar paradox.

Magi har, mycket tack vare Bibeln, fått en ganska så negativ innebörd. Jag anser dock att ordet "magi" i bibeln snarare har betydelse "trolldom" och "häxkonst", dvs. vad man idag ofta kallar för "lågmagi". Den Högre Magin, eller Teurgin, (vilket praktiserades av de kristna gnostikerna och ny-platonikerna) har dock inget med "trolldom" att göra, utan syftar att göra människan till en renare kanal till det gudomliga och att föra ner detta ljus till världen för att bota de sjuka och lindra smärta. I denna aspekt är Jesus Kristus den främste förebilden för en Teurgist. Dessutom utförde Jesus enligt Evangelierna "mirakel", vilket är ett resultatet av att han stod i en direkt förbindelse med Fadern, eller Gud, vilket är den sanna innebörden av fysisk magisk manifestation. Det är inte människan, eller egot, som har den sanna magiska kraften eller förmågan, utan Gud. Magisk skicklighet har sålunda allt att göra hur god kontakt och förbindelse man har med det gudomliga.

Det Högre Självvet är målet med den form av meditation man praktiserar inom Golden Dawn. Det är Gud i människan – *Deus est Homo*. Det är förmedlaren mellan det Gudomliga och människans ego eller jag. För att nå till Gud måste du passera denna Heliga Skyddsängel (Det Högre Självvet) eller människans Gudsgnista. Denna är även associerad med Kristusmedvetandet.

Sammanfattningsvis anser jag Golden Dawn vara helt kompatibelt med kristendomen. Jag skulle vilja gå så lång och säga att även om det inte är ett egentligt krav är det likväl en fördel att ha en kristen grundsyn, eftersom Ordens esoteriska symbolik kan bistå den kristne i en djupare förståelse för sin egen religion. Många söker sig till vår Orden därför att man antingen inte finner Evangelierna vara tillräckliga och därför behöver kompletteras, eller att man genom esoterisk och ockult symbolik och tolkningslära (främst Qabalistisk) söker att skingra slöjan i de fyra evangeliernas budskap, avkoda dem så att säga.

Dock är det kristna inslaget i symbolik och doktrin inte alls så tydliga i början. Man kan som nyligen initierad i Hermetiska Orden av den Gryende Morgonrodnaden förledas att tro att Orden förordar någon form av ny-hedendom, ty det egyptiska inslaget är stort redan inledningsvis. Men ju högre upp för graderna (och Livets Träd) man stiger desto längre från Malkuth (det materiella) kommer man och närmar sig allt mer Tifareth (Den Gudomliga Anden, Den Helige Skyddsängeln; Kristuskraften). Där gör även den kristna symboliken sig mer gällande och utmynnar i ett kresendo vid Adeptus Minor 5°=6° Graden.

På ett sätt kan man se hela denna initiatoriska resa genom den Yttre Ordens Grader (från $0^{\circ}=0^{\circ}$) till och med den avslutande invigelsen i den Inre Orden ($5^{\circ}=6^{\circ}$) som en resumé av hela den västerländska kulturens andliga mognad, från hedendom till monoteism, från animism till en tro på en världssjäl, från en nativ tro på de många till en mogen tro på Det Enda Alltet. Sålunda symboliserar den initiatoriska cykeln inom Golden Dawn resan genom "livet" från barndomen till vuxenheten.

Efterskrift

Sedan det stora kyrkomötet i Nicea år 325 har vi sett en kristendom som gång efter gång har uppvisat en sträng religiös och andlig intolerans och systematisk förföljelse av teologiska och filosofiska oliktankare, och vilket kastade Europa in i en mörk medeltid som krävde den arabiska högkulturen att komma ur. Innan år 325 var den kristna kyrkan en löst sammansatt rörelse som på ett fritt sätt förhöll sig till evangelierna och olika muntliga traditioner. Vid denna tid fanns även starka gnostiska strömningar inom kristendomen, den starkaste representerat av den Valentinska traditionen. Kyrkofadern Valentinus själv blev nästan vald till Påve. Hade detta skett hade vi aldrig haft ett kyrkomöte i Nicea och då hade det troligtvis inte funnits någon polemik mellan estoteriska och exoteriska kristna, ty inom gnosticismen så finns ett utrymme för en kristen esoterik. Valentinerna själva ansåg sig vara arvtagare till Jesu hemliga lära som han muntligen gav till lärjungarna efter sin uppståndelse och delvis kan läsas i *Thomasevangeliet* och *Sanningens Evangelium*. Det var detta anspråk som fick de andra avundsjuka kyrkofäderna att vända sig mot honom. Dessutom framstår det som ganska så klart att Jesus i sina mer extrema stunder anmodade uppoftfringar från sina lärjungar som inte går att efterleva om man inte är beredd att leva som Eremit och utanför samhällets ramar, vilket alltså utesluter exoteriken.

Slutligen handlar esoterik inte om att utsesluta någon som inte söker efter ljuset med ett ärligt uppsåt, vilket hade varit en högst okristlig handling. Vi bär alla inom oss kristuskraften. Men det är något man måste söka inåt, inte genom den lokale prästens ord eller pastorns, eller ens i Bibelns nedskrivna ord. Kristuskraften är en livskraft som animerar oss alla. Det är inte alla och envar att kunna finna och väcka dess fulla potential. Det handlar därför inte enbart om tro. Det handlar om att bli ett värdigt redskap för ljuset och för kristuskraften och låta detta flöda ut över våra medmänniskor. Endast ett fåtal har möjligheten att utveckla denna förmåga. Det är till dessa människor, som är beredda att offra allt för detta mål (finnandet av *De Vises Sten*) som det esoteriska Templet, såsom Alpha et Omega Nr. 9, existerar.

När man personligen erfar Helig Ande svälla inom sig så kommer andra individer som inte har denna erfarenhet betrakta detta som antingen vanföreställningar som behöver medicineras bort eller som något esoteriskt. För en själv är det inte esoteriskt för man erfar ju denna upplevelse. Men det är långt ifrån alla som har denna gudsefarenhet som den estoeriskt lagde sitter med, eller förmåga att söka sig efter. Det kräver en viss kvalité som endast några få besitter. Så avslutningsvis är det inte ett Ordenssällskap, såsom Hermetiska Orden av den Gryende Morgonrodnaden, som hindrar någon eller stänger någon utanför, utan det är individerna egna tillkortakommanden som gör detta. Alla seriösa och ärliga sökare har en chans att göra ett försök. Dock är det få som lyckas gå hela vägen. Det är så den krassa verkligheten ser ut.